

PONAD PODZIAŁAMI

Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego powstała w 2005 roku.

Jak zastrzega prof. Emil W. Pływaczewski, kierownik Katedry Prawa Karnego na Uniwersytecie w Białymstoku, współzałożyciel PPBW, nazwa nie ma nic wspólnego z nazwą rządzącej partii politycznej. Jest wynikiem konsekwencji nazewnictwa przyjętego w Unii Europejskiej dotyczącego wspólnot w bardzo różnych zakresach, w tym także bezpieczeństwa.

W naszym rozumieniu platforma to płaszczyzna współpracy środowisk związanych z bezpieczeństwem, takich jak: Policja, Straż Graniczna, prokuratura, ABW i sądownictwo oraz przedstawiciele świata nauki i przemysłu – mówi jeden z jej założycieli dr Zbigniew Rau, były wiceminister SWiA. – Służby odpowiedzialne za szeroko rozumiane bezpieczeństwo państwa i jego obywateli, czyli za ochronę ludności, środowiska, infrastruktury i budynków użyteczności publicznej, a także za zabezpieczenia działań wojskowych w międzynarodowych misjach na całym świecie, potrzebują do realizacji swoich zadań wyspecjalizowanego sprzętu technicznego i systemów informacyjnych. Chodzi tu zwłaszcza o systemy wczesnego ostrzegania i wykrywania zagrożeń, systemy informacyjne oparte na bazie teleinformatycznej, dostarczające obraz aktualnych zagrożeń z możliwością prognozowania ich rozwoju, a także o technologie służące przeciwdziałaniu zagrożeniom. Problematyka ta ma charakter interdyscyplinarny i w związku z tym wymaga zaangażowania nie tylko różnych służb państwowych, ale także różnych sektorów gospodarki i nauki. Platforma Bezpieczeństwa jest więc inicjatorem i koordynatorem działań na tym polu.

INICJATYWA

Można powiedzieć, że pomysł stworzenia takiej struktury dojrzał i krystalizował się powoli. Różne formy współpracy z ośrodkami naukowymi od lat wypracowywała policja wielkopolska, a ideę tę mocno wspierał nadinsp. Henryk Tusiński, wielkopolski komendant Policji w latach 2002–2007.

Dr Zbigniew Rau był wówczas pełnomocnikiem komendanta wojewódzkiego ds. zarządzania jakością i przez kilka lat organizował badania oraz regionalne przedsięwzięcia dotyczące współpracy między Policją, prokuraturą, sądem i światem nauki. Był to jakby załęczek tego, co stało się później. Ostatecznym impulsem stała się inicjatywa Komisji Europejskiej, która inspirowała

do tworzenia platform technologicznych mających wspierać naukowo różne dziedziny życia publicznego.

PRZEMYSŁ I NAUKA

Prace naukowo-badawcze prowadzą przedstawiciele świata nauki zebrani w konsorcjum uczelni stworzonym na rzecz rozwoju technologii dla systemów bezpieczeństwa. W skład konsorcjum wchodzi państwowe uczelnie wyższe: Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Gdańska, Politechnika Poznańska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu oraz Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe afiliowane przy instytucie Chemii Bioorganicznej PAN. W sumie we wszystkie prace naukowo-badawcze i wdrożeniowe (łącznie z funkcjonariuszami, prokuratorami i sędziami) zaangażowanych jest ponad 1200 osób.

Prowadzone prace na bieżąco konsultowane są z przedstawicielami służb i instytucji, dla których tworzone są owe nowoczesne narzędzia technologiczne. Są to: Policja (Komenda Główna Policji oraz wybrane komendy wojewódzkie), Straż Graniczna, Sąd Najwyższy oraz przedstawiciele sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, MSWiA, Prokuratura RP, Służba Więzienna oraz przedstawiciele Wojska Polskiego – Żandarmerii Wojskowej i Wojsk Specjalnych.

– Koncepcja Polskiej Platformy zakładała w pierwszym etapie jej działania poznanie potrzeb organów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa w państwie – mówi Zbigniew Rau. – Dotyczyło to przede wszystkim różnego rodzaju oczekiwanych rozwiązań technologicznych. Natomiast w drugim etapie, na podstawie bazy naukowo-badawczej państwowych uczelni wyższych, stworzono funkcjonujące prototypy. Kolejnym, obecnie rozpoczynającym się, krokiem jest poszukiwanie partnerów z sektora przedsiębiorstw, także w oparciu o model tzw. partnerstwa publiczno-prywatnego, którzy byliby w stanie sprostać wyzwaniu, jakim jest wyprodukowanie gotowego produktu i wdrożenie go w praktykę gospodarczą.

OBZAR BADAŃ

W ramach PPBW całkowicie zrealizowanych zostało pięć projektów naukowo-badawczych, a kolejne są w trakcie realizacji, w tym jeden duży projekt międzynarodowy finansowany bezpośrednio przez Komisję Europejską –

INDECT – Inteligentny system informacyjny wspierający obserwacje, wyszukiwanie i detekcje dla celów bezpieczeństwa obywateli w środowisku miejskim (kierownik profesor Andrzej Dziech – AGH), którego celem jest stworzenie systemu gromadzącego i analizującego różnego rodzaju informacje z monitorowanego terenu. System ma wykrywać nienaturalne zachowania i sytuacje, a następnie informować obsługę o zaistniałych zdarzeniach.

Dla Policji i pozostałych służb ważne było to, że nie ponoszą żadnych kosztów tych działań, a otrzymywane licencje i prototypy są bezpłatne. Co więcej – z budżetu przeznaczanego na rozwój nauki i uczelni finansowanych jest wiele konferencji i seminariów naukowych adresowanych do służb ochrony porządku prawnego. Obecnie podpisywane są umowy licencyjne między wytwórcami, czyli uczelniami, a odbiorcami nowoczesnych technologii.

*Elżbieta Sitek
Policja 997 nr 70*

Adam Rapacki, wiceminister SWiA, jeden ze współzałożycieli PPBW:

– Nareszcie udało się wypracować taką formułę, żeby przy jednym stole zasiedli praktycy z wymiaru sprawiedliwości, organów ścigania i świata nauki, i wspólnie zastanawiali się, w jaki sposób zaprzęgnąć nowoczesne technologie do zwalczania przestępczości. Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest rozwiązaniem tak nowatorskim, że

została doceniona podczas europejskiej konferencji na temat bezpieczeństwa, w Paryżu w 2008 r., i podczas kongresu ONZ w Brazylii na ten sam temat, w kwietniu 2010 r. Nasze doświadczenia z wdrażania koncepcji przedstawiał tam prof. Emil Pływaczewski i zyskało to wielkie uznanie zgromadzonych. Polski projekt nazwano nowatorskim i unikatowym.

Działalność PPBW wkomponuje się w nową koncepcję badań nad bezpieczeństwem zaakceptowaną przez MSWiA. Chcemy, aby prace naukowo badawcze wynikały wprost z potrzeb służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i kończyły się praktycznymi wdrożeniami. Podczas naszej prezydencji w grupie G 6 chcemy skupić się na wykorzystaniu nowoczesnych technologii w budowie systemu bezpieczeństwa oraz zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości.

Mieliśmy okazję obserwować ciekawe rozwiązania stosowane w innych krajach, potem doprowadzimy do spotkań ekspertów.

Wychodzimy z założenia, że jeśli jakiś kraj ma gotowe dobre rozwiązania technologiczne służące bezpieczeństwu, to należy je wdrażać. Równocześnie chcemy upowszechniać nasze polskie rozwiązania i promować je poza granicami. Trzeba robić wszystko, żeby przyspieszać proces unowocześniania służb działających na rzecz bezpieczeństwa.

notowała ES

Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego

– nowoczesne technologie w zasięgu ręki

Ileż to razy przy różnych okolicznościach powtarza się sformułowanie, iż u podstaw efektywnego i twórczego działania winno leżeć łączenie teorii z praktyką. Doświadczenie pokazuje jednak, że nie zawsze tak bywa. Niektóre przestrzenie ludzkiej aktywności czy grupy zawodowe bywają hermetyczne i z trudem otwierają się na „powiew nowości”. Przez wiele lat dotyczyło to również służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Polsce. Dziś jednak, dla wszystkich zajmujących się na co dzień problematyką bezpieczeństwa, oczywistym jest, iż bez stosowania w codziennej służbie nowoczesnych technologii, nie da się działać sprawnie i efektywnie. Straż Graniczna od dwóch lat w sposób formalny i zorganizowany aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciu, które doskonale równoważy doświadczenia i umiejętności zarówno reprezentantów świata praktyki, jak i teorii. Tym przedsięwzięciem jest Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Bezpośredni wpływ na decyzję o podjęciu starań o włączenie Straży Granicznej do struktur PPBW miały liczne informacje, napływające od analityków kryminalnych Straży Granicznej, którzy uczestniczyli w międzyresortowych konferencjach i seminariach, poświęconych stosowaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych w obszarze analizy kryminalnej. Ich uczestnicy wielokrotnie opisywali w swoich sprawozdaniach przydatność narzędzi analitycznych, wytwarzanych w ramach jednego z projektów PPBW. Po zapoznaniu się ze strategicznymi celami oraz szczegółowymi założeniami organizacyjnymi PPBW, zostały zorganizowane oficjalne spotkania z kierownictwem Zespołu Konsultacyjnego Policji, gdzie m.in. przedstawiono aktualny stan zaawansowania prac w poszczególnych projektach. Dorobek tych spotkań uzasadniał potrzebę potencjalnego zaangażowania również innych komórek organizacyjnych Komendy Głównej SG poza Zarząd Operacyjno-Śledczym KGSG. Komendant Główny Straży Granicznej gen. bryg. SG Leszek Elas, po zapoznaniu się z zebranymi informacjami, wyraził zainteresowanie prowadzonymi pracami i projektami. W grudniu 2008 roku, na dorocznej konferencji

PPBW w Będlewie k. Poznania Dyrektor ZOŚ KGSG płk SG Paweł Lubiewski odebrał w imieniu Komendanta Głównego Straży Granicznej oficjalne zaproszenie SG do prac w ramach struktur PPBW, zaś już 28.02.2009 r. Komendant Główny Straży Granicznej podpisał decyzję w sprawie powołania Zespołu Konsultacyjnego Projektów Badawczych realizowanych w ramach Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Obecnie w skład Zespołu, zgodnie z Decyzją nr 165 KG SG z dnia 19.07.2010 r., wchodzi czternaście osób, w tym: Przewodniczący Zespołu ppłk SG Piotr Trawiński i dwóch Zastępców Przewodniczącego: ppor. SG Waldemar Chodasiewicz i kpt. SG Adam Ozimek. Efektem ponad dwuletniej działalności Straży Granicznej w ramach PPBW jest udział w sześciu projektach, z których dwa są już na etapie wdrażania. Pierwszy wdrażany projekt to **„Zastosowanie metod sztucznej inteligencji i technologii agentowych do wspomaganie działań śledczych ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw internetowych”**. Aktualnie z kierownictwem tego projektu prowadzone są rozmowy dotyczące szczegółów organizacji postępowania wdrożeniowego (w I kwartale 2011 r. przewiduje się podpisanie umowy licencyjnej oraz szkolenia trenerów SG). Podjęto również wstępne ustalenia dot. przyszłej współpracy w ramach dalszego rozwijania już opracowanych produktów. Drugi wdrażany projekt to **„System tłumaczenia automatycznego opracowany na potrzeby poprawy bezpieczeństwa publicznego”**. 12 stycznia 2011 r. Dyrektor Błł KGSG płk SG Grzegorz Trzeciński, reprezentujący Komendanta Głównego Straży Granicznej, podpisał z prof. Jackiem Witkosiem, Prrektorem ds. nauki i współpracy międzynarodowej UAM w Poznaniu, umowę licencyjną na nieodpłatne korzystanie z ww. oprogramowania. Wśród pozostałych projektów, w których czynnie bierze udział Straż Graniczna są: „Multimedialny system wspomagający identyfikację i zwalczanie przestępczości (w tym w szkołach) oraz terroryzmu”, „Narzędzie wspomagające procedury śledcze wykorzystujące automatyczne wnioskowanie”, „Monitoring, identyfikacja i przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa obywateli”, „Tech-

nologie przetwarzania oraz rozpoznawania informacji słownych w systemach bezpieczeństwa wewnętrznego". Wszystkim przedstawicielom komórek KGSG oraz jednostek organizacyjnych SG, którzy pośrednio lub bezpośrednio wspierają przedsięwzięcia realizowane na rzecz projektów PPBW, należą się słowa uznania. Dzięki ich zaangażowaniu stosowanie innowacyjnych rozwiązań już wkrótce będzie możliwe w praktyce. Nie można również nie wspomnieć o partnerskich relacjach, utrzymywanych z koleżankami i kolegami z KG Policji oraz KW Policji w Krakowie i Poznaniu. Wsparcie, jakiego udzieliłi Straży Granicznej, zarówno w zakresie organizacyjnym jak i na etapie wdrożeń, okazało się nieocenione. Szczególne podziękowania należą się nadkom. Sebastianowi Serwiakowi (obecnemu doradcy Ministra SWiA ds. badań) oraz mł. insp. Radosławowi Chinalskiemu, Dyrektorowi Biura Łączności i Informatyki KG Policji.

kpt. SG Adam Ozimek
zdj. Archiwum SG

